

Colorado, USA

”Fler illegala odlingar efter legaliseringen”

Ben Cort är bergsklättrare, tillfrisknad narkoman och engagerad motståndare till legaliseringen av marijuana i Colorado. I höst debuterar han som författare med debattboken *Stirring the pot*, som är ett rasande angrepp på cannabisindustrin. Narkotikafrågans Pelle Olsson har träffat honom i hemstaden Boulder.

(publicerat i Narkotikafrågan nr 3, 2017)

Text Pelle Olsson ©

På gågatan Pearl street i Boulder står en grupp unga kvinnor framför ingången till Helping hands herbals, en av stadens 26 marijuanaaffärer¹. Därinne lockar inte bara massvis med rökbara varianter av plantan utan också THC-koncentrat, chokladbitar, godispåsar och läskedrycker preparerade med cannabis. En av kvinnorna ler mot oss. Hon har en hatt med marijuanalöv och samma dekorationer på strumporna.

– Vad tycker ni om det här då? säger hon och nickar mot gatupratararen där sortimentet står beskrivet.

Ben ler inte tillbaka.

– Jag hatar det, säger han med hög röst. Jag är bedrövad över hur mina hemstad har blivit invaderat av marijuanaindustrin.

Bergsklättring för nyktra

Vi fortsätter rundvandringen. Solen skiner över uteserveringar, gatumusiker, välskötta planteringar med vårblommor, men trebarnspappan Ben Cort upprörd. Han växte upp i Boulder – som har 97 000 invånare – och har återvänt hit sedan han bildade familj. Fast nu bor han en bra bit utanför staden. Han vill inte att hans barn, ska exponeras för alla påträngande cannabisbudskap.

– Det är omöjligt att föra någon diskussion om marijuana här, säger han. Folk tror att den hjälper dem att bli friskare. Marijuana är ett trossystem som uppmuntras vart man än vänder sig. Om unga människor får höra att den kan ha skadliga effekter går budskapen inte fram därför att de är omringade av en grupp likasinnade. Du såg kvinnan med cannabislöv på hatten. Hon och kompisarna är stolta över att de använder cannabis.

Ben Cort började själv röka marijuana när han var tolv. Två år senare rökte han dagligen. Han tog även andra droger och under flera år gick det inte en dag utan att han var påverkad av någon substans. Vid sjutton års ålder, 1996, insåg han att han höll på att gå under och lyckades efter en tuff kamp att bli drogfri.

Han bildade familj och ägnade mycket av sin fritid åt att gå på möten med självhjälpsgrupper och åt sin hobby bergsklättring. Tillsammans med en annan entusiast som också lagt av med drogerna startade han Phoenix Multisport, ett företag som arrangerade klättringar, cykelturer andra kollektiva sportupplevelser för folk som i likhet med de själva var nyktra alkoholister eller narkomaner. Det blev en succé. Efter några år hade de 30 anställda och över 50 sportevenemang i veckan i Boulder, Denver och Colorado Springs.

År 2012, när han läste legaliseringsförslaget Amendment 64, tog hans liv en annan vändning. Ben var inte politiskt intresserad och tyckte att det var okej för vuxna att röka marijuana även om han själv måste avstå, men texten i Amendment 64 chockade honom. Det här handlade inte om en enkel lagändring för social rättvisa och tillåtelse att få odla några plantor, utan om att skriva om Colorados konstitution. Det handlade om Big Business, att

tjäna stora pengar på marijuana. Ben lämnade bergsklättringen för att istället ägna sina krafter åt att motverka legaliseringen.

När Amendment 64 segrade i folkomröstningen arbetade han på ett behandlingshem för personer med missbruksproblem och satt i styrelsen för Smart Approaches to Marijuana, SAM, som sprider opinion mot legaliseringen.

Idag, tre år senare, frilansar han som föreläsare över hela USA och är konsult åt olika behandlingscentra. Trots att han har mycket uppdrag på olika universitet saknar han akademiska meriter. Han är självlärd och i höst debuterar han som författare med debattboken *Stirring the pot. A book about weed*² där han går igenom sina intryck under de tre år som passerat sedan legaliseringen 2014.

Cannabislobbyn

I boken berättar han om trakasserier och hot från marijuanalobbyn när han har deltagit i debatter och möten och om de fantastiska resurser de har med betalda kampanjarbetare. Överallt dyker cannabislobbyisterna upp. Förr drevs kampanjer för marijuana av ideella krafter och idealister som vill frälsa världen med något de tyckte var en god sak. Idag är det affärsmännen i marijuanabranschen som finansierar lobbyorganisationer och betalar annonser och TV-reklam. Och advokater. När delstatens lagstiftare ville förbjuda vissa farliga pesticider som användes i odlingarna – och som konsumenterna sedan äter eller drar ner i lungorna – stoppade Colorados jordbruksdepartement de försöken efter påtryckningar från marijuanaindustrin. Samma sak med det försiktiga förslaget att inte få sälja cannabisprodukter med högre THC-halt än 16 procent. Återigen vann industrins profitkrav över folkhälsan.

– Allt som vi varnade för om Amendment 64 skulle vinna i folkomröstningen har inträffat, säger Ben när vi äter lunch.

Han räknar upp vad som hänt: mer marijuanapåverkade bakom ratten och på jobbet, fler dödsfall i trafiken, ökad användning i alla åldersgrupper och att man kan tjäna pengar på att utvidga marknaden med nya produkter och att rikta in sig till unga.

– Fast du måste vara 21 för att få använda?

– Sant, men på grund av att den tillåtande attityden till marijuana ser tonåringarna inget farligt i bruket.

Ett exempel såg vi nyss tillsammans. Den unga tjejen med marijuanahatten hade uppenbarligen fyllt 21 så hon gick in på Helping hands herbals och köpte även åt sina yngre kompisar som stod utanför på gatan och väntade.

– Den stora acceptansen driver på den svarta marknaden till de unga.

– Är det inte mest en grå marknad, säger jag. De som inte fyllt 21 och inte har ett Red Card (läkarintyg för medicinsk marijuana) får cannabis från äldre kompisar eller de tar hemma från föräldrar som köpt legalt.

– Det kommer inte bara från legala källor. Många odlar utan någon avsikt att skaffa en licens och betala skatt. De odlar mycket mer än de tillåtna sex plantorna per person³ och säljer vidare. Jag träffar de här personerna som behandlare. De förser den svarta marknaden och har fått egna beroendeproblem.

Legaliseringen skyddar svart marknad

Ben berättar att för tre veckor sen gjorde polisen i Boulder ett tillslag och stängde åtta odlingar. Liknande stora tillslag mot illegala odlingar görs hela tiden runt om i Colorado. 24 mars 2017 rapporterade Denver Post att 16 personer stod åtalade för smuggling, varav åtta hade en licens att odla. Några månader senare uppdragas den hittills största smugglingshärvan. Nästan 2 ton cannabis och 2500 plantor beslagtogs. Av de 62 personer som åtalades fanns flera storföretagare i den legala branschen. En av de åtalade var en kvinnlig polis som nyss avslutat sin tjänst i Marijuana Enforcement Division, MED, (skattemyndighetens polisstyrka

för att kontrollera illegala odlingar). Så fort hon slutade på MED blev hon anställd med mycket högre lön som konsult åt en marijuanaföretagare. Enligt åtalet påstod hon ”kände till anställda (på skattedepartementet) som skulle kunna hjälpa marijuanasnugglarna att bli lagliga”.⁴ En annan stor härva uppdagades i juli 2017 med 13 personer åtalade i Colorado Springs. Den här gången var det ägare till ett par s.k head shops – affärer som säljer allt som har med cannabiskulturen att göra utom själva drogen – som i skydd av den lagliga fasaden ”bjudit” kunderna på illegal marijuana.

Att polisen skulle få mer tid och resurser till annan brottsbekämpning efter legaliseringen, vilket utlovades i folkomröstningskampanjen, stämmer inte, enligt Ben. I sin bok citerar han polischefen John Jackson i Greenwood Village i Denvers utkant:

”Marijuana upptar så mycket av vår tid. Den skrämmer upp våra grannskap och fyller våra lagerlokaler (med beslagtagna plantor). Vi får absolut ingen tid över, det är ett skämt att påstå att vi få mer tid tillbaka än vi spenderar.”

- Det växer hur mycket cannabis som helst i Colorado, oreglerat, säger Ben till mig.
- Det gjorde det väl tidigare också
- Inte i en här omfattningen. Det är fler illegala odlingar idag än före legaliseringen.

En ny grupp i cannabisbranschen är representanter för mexikanska drokarteller som kommer till Colorado för att odla och smuggla till andra delstater. Det är mycket mindre risker att åka fast här än i Mexiko och att ta det över gränsen till USA som de gjorde tidigare.

Han ritar på en servett mellan våra tallrikar hur mycket man kan köpa lagligt; 2 ounces (56 gram) på varje ställe om det är för nöjesbruk. Det finns inga kontroller på hur många ställen man köper. På en dag kan man lätt få ihop ett par kilo av den finaste marijuana. Man kan också välja att enbart handla koncentrat med upp till 95 procent THC. I bestämmelserna om 56 gram per person sägs ingenting om THC-koncentrationen.

– Jag kan köpa 500 gram koncentrat för 500 dollar. Det är värt uppåt 8000 dollar om jag säljer det i andra delstater.

- Vad händer om polisen upptäcker dig?
- De blir inte glada, men du måste förstå att det är skillnad på vad man säger att man *kan göra*, och vad man säger att man *gör* och vad man *i själva verket gör*.

Han ger ett exempel:

– Om du fixar de här inköpen och packar allt i din ryggsäck och går tätt förbi en polis som känner lukten så kommer han knappast att ingripa ändå. Poliserna har fullt upp med annat än att bekämpa gammalmodiga lagar som ändå inte ger så hårda straff.

Ben räknar upp några grundläggande skillnader före och efter legaliseringen: det är lättare att köpa cannabis idag, det finns mycket mer att köpa och det är mycket mer accepterat.

En annan sak med normaliseringen är att de flesta uppfattar att cannabis är ofarligt.

– Folk blir förvånade om man säger att bruket kan leda till stora hälsoproblem för de ”vet” att det inte är sant. Åtminstone har de aldrig hört talas om det.

Ben Cort är pessimistisk när det gäller framtiden med marijuana i Colorado. Industrin har vuxit sig så mäktig att de kan sätta stopp för alla försök till begränsningar av marijuanaproduktionen. Men kanske kan hans hemstat tjäna som ett avskräckande exempel för resten av USA. I boken *Stirring the pot* skriver han i slutordet:

”Många kallar Colorado för ett ’experiment’. Jag tror att vi kanske är ett offerlamm.”

¹ 23 av de 26 cannabisaffärerna säljer cannabis för nöjesbruk till alla över 21 år. 12 affärer säljer både medicinsk cannabis och för nöjesbruk. Det är samma drog men kräver olika licenser. Skatten är högre för nöjesbruk.

² Titeln är en ordlek eftersom pot både betyder gryta och är slang för marijuana.

³ Detta har utökats till tolv plantor, men i gengäld får man inte odla åt andra, vilket var möjligt tidigare.

---

⁴ The Cannabist 2017-06-13.